

NVE

Uttale til melding om utredningsprogram for Nedre Driva Kraftverk.

Driva elveierlag er en grunneiers sammenslutning av alle rettighetshavere i den anadrome strekningen i Driva, med tilhørende sidevassdrag. Laget omfatter 255 rettighetshavere i Driva i både Sunndal og Oppdal, og er pliktig organisert i gjennom «*Forskrift om pliktig organisering og drift av vassdrag med anadrome laksefisk*»

Laget er opprettet ved jordskiftedom i 2018, med tilhørende vedtekter.

Vi viser til deres brev av 08.09.2025, samt utsatt høringsfrist 27.10.2025 med høringsfrist 12.12.2025.

Driva elveierlag vil komme med innspill til utredningsprogrammet, på temaer som spesielt omhandler Driva, og anadrom strekning, samt våre rettighetshavere. Andre tema vil ligge utenfor vårt mandat å levere uttalelse til.

Elva Driva er som kjent et av 52 nasjonale laksevassdrag, med utløp i Sunndalsfjorden som er en av 29 nasjonale laksefjorder.

(<https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/arter-naturtyper/fiske/laks/>)

De nasjonale laksevassdragene skal være særskilt beskyttet mot negative effekter fra menneskelig aktivitet som oppdrettsvirksomhet, forurensing og inngrep i vassdragene. Dette inkluderer også arbeidet som er gjort med å fjerne parasitten «gyrodactylus salaris» fra elva. Det er hittil blitt brukt over 200 millioner kroner i dette arbeidet med utrydding av parasitten.

Alle aktører, nasjonale som lokale, ser frem til en friskmelding av elva i tidsrommet 2030-2035.

Styret i Driva elveierlag ser med bekymring på planene om Nedre Driva kraftverk og hvilke følger dette vil få for laks- og sjørretbestanden i Driva, med tilhørende sidevassdrag, slik planen er presentert.

Konkrete tilbakemeldinger på delkapitler:

2.6.2 Festa pumpe.

Det er mange tema som må utredes ved dette forslaget. Utbygger viste på det åpne møtet til at det var «flomtoppene» som skal pumpes til Gjevilvatnet, men det kommer ikke klart frem hvilken vassføring tiltakshaver ser for seg å drive denne pumpa på. Driva elveierlag regner med at minstevannsføring og forskjellige simuleringer kommer godt frem i konsekvensutredningene.

Det må også utredes hvordan smolten kan slippe seg ned forbi pumpa, samt hvordan gyte- og oppvekstforholdene i elva nedstrøms pumpa blir påvirket av mindre vannføring.

Driva elveierlag regner med at KU viser hvordan vandringen av fisk nedstrøms Festa vil bli

påvirket av ulike vannføringer. Vandringshindrene i Gråura kan være krevende på små vassføringer, så den anadrome fisken trenger forskjellige vannmengder gjennom sommeren/året.

Vi uttrykker også bekymring for annet liv i elva enn bare fisken, men også insektene og det økologiske livet i elva.

Konsekvensutredningene må inngående synliggjøre alle effekter av tapt vann i elva.

Ved en eventuell pumpestasjon uttrykker vi også stor bekymring i forhold til smitteforflytting mellom Gjevilvatnet og Driva. Dette gjelder både Gyro og andre sykdommer, samtidig som ulike arter kan bli flyttet på fra anadrom til ikke anadrom sone og motsatt. Vi tar det som en selvfølge at disse tingene blir grundig utredet i konsekvensutredningen. Det er vel også lovverk som sier noe om flytting av vann fra anadrom strekning, til ikke anadrom strekning. (Vannressursloven)

Vi uttrykker også bekymring for smolt som skal slippe seg ned elva, forbi tunnelen/stasjonen på Festa, og hvordan dette skal løses i praksis.

Med alle rømningene som er i oppdrettsnæringen, er dette med sykdommer en absolutt reell problemstilling. Det vil gjelde både allerede kjente og ukjente sykdommer.

Elveierlaget regner med at det blir sett på konsekvensene av mindre vassføring i elva. Dette kan føre til økte vanntemperaturer, og økt algeoppblomstring, samt mindre flommer. Elva er avhengig av flommer som vasker med seg finsedimenter, slik at gyte- og oppvekstområdene ikke blir klokkefisk.

Dette problemet vet vi eksisterer i andre kraftregulerte elver, hvor flommene blir for små, så elvebunnen tettes med finsedimenter og det blir mindre skjul og oppvekstområder for ungfisk.

Nedstrøms Gamle Driva Kraftverk:

Elveierlaget vil også påpeke at konsekvensene i sjøen, med en kraftstasjon som har utløp rett i sjøen, kan føre til feilvandring og vanskeligheter for fisken å finne sin opprinnelseselv. Slik elveierlaget leser planene vil det vel også bli vesentlige endringer i vannføringen i fra dagens kraftstasjon og ned til sjøen.

Dette må belyses grundig i konsekvensutredningene.

Ved endringer i vannmengden fra dagens stasjon, kan nok dette også påvirke isleggingen og isgangen i elva, som vi ikke helt vet konsekvensene av. Dette er noe som må belyses i konsekvensutredningene.

Det er også nok av tilfeller fra kraftregulerte elver, som har problemer med for rask variasjon i vannstand, og dermed tilhørende stranding av yngel og gyteområder.

Det samme med størrelsen på voksenfisken. I elver som før kraftutbygging var kjent som storlaks-elver har fått en betydelig mindre gjennomsnittsvekt på fisken. Forskning viser at dette er på grunn av vannmengden i elva. Vi regner med dette og flere tema blir grundig belyst i konsekvensutredningene.

Elveierlaget vil også påpeke at ved å ta mer vann fra elva og pumpe opp i Gjevilvatnet, må en evt. ny konsesjon se på dagens erstatningsordninger og avbøtende tiltak i elva.

Elveierlaget ser med bekymring på partikkelavrenning fra tunnelmasse da det er tenkt lagring av betydelige masser av tverrslag og deponi langs elva ved Hjellan og Ålbusøyen. Vi vet at bl.a. Lærdalselva har betydelige utfordringer med dette fra veibygging da partiklene legger seg på gjellene til fisken. Vi forventer at alternative lagringsplasser blir belyst i KU.

Styret i Driva elveierlag.

Driva Elveierlag, 09.12.2025